TAITOSI
Apunu Poru e okai apunu Taitosi bameya okapupu
Oka gwede nene tapu ki kabuwai

Apunu Taitosi e ka kwaiyanai apunai mosi ko e Iyesu sumapupu ade apunu Poru waita-piyawa e mete ewapuru upitagamawa iwa. Poru apunu ki tawana Kurisi rabineya kamadubu da e Iyesu sumapamawa ragidai ika idiwa ki mu tadeyana kabukabuwa ki nana.

Oka yau rabineya ka apunu Poru yabiyabiri ragidai badidi maba idiwana ki yonai wagubu. E apunu Taitosi uburana iyapana badidi maba kabuwatamana ki yonai wagubu ade Iyesu sumapamawa ragidai mu iyamaga badidi maba idiwana ki yonai e mete wagubu.

Oka debai empamana ki kabuwai

Parau *1:1-4*
Yabiyabiri ragidai *1:5-16*
Upi debai ebo ebo *2:1-15*
Kabuwa yonai *3:1-11*
Parau siyarai *3:12-15*

1-4 Apunu Taitosi, nau Poru oka yau pokaiya kau parauniyakani kawaya daganani kau bamageya. Nau yo kau nu sumanuga ka eyaka mena ki pokere nau gubagani mibai ka kau. Mamanuga God e bigabigai nau kwaesugakani ade Iyesu Keriso e tonosinibu apunai nau sidibu.

Mamanuga God e iyapanaiyoma winetapu ragidai ki mu sumamaga togipana waratamana da mu e yonai mibai supasupai wainapamana weta-wetara ki nana ka e nau winesinibu tonosinibu. Naiya takari kawaya, Mama-nuga God kunuma waira eba yamana-pupu makeya, mara kerareya ko ade tagere ki makeya ka e iya maramara idiwana ki iyai nu negeyana gwaiyabai wagubu. Mamanuga God bameya ka bera mo pa mena ki pokere e ebo winepupu ki marai bauwena ki ka e badidi gwaiyaba-wena ki mibai e yonai pokaiya matara-pupu. Mamanuga God e ka nu Iya Negeyau ki Apunai. E nau emisinibu da nau baganai ki pokere e nau winesinibu ade ragiragi kawaya sidibu da nau e yonai iyapana kuduba tadeyana ki nana.

Kau paeregi ki denai bita kaubo wadana ko ki ka Mamanuga God e rikapupu deni mena wadinibu bagi. E ade nu Iya Negebu Apunai Keriso Iyesu mete kina karako waitanimoto da mu kau nene kwaetagubu ki mibai kau naigida mena katain-uwagi wetawetara ade nuwabagi rabineya ton-dowa. Kaiwa kaiwa.

Apunu Taitosi tawana Kurisi rabineya upiwa-gana ki yonai

5 Nau tawana Kurisi rabineya tondekeya ki ka nau suma sumatagamu ragidai ika idiwu ki kabuwa dai mena mu kabuwatapuwani. Kau kabuwa kuduba mu kabuwatamana ade mu nateremaga ebo ebo rabineya yabiyabiri ragidai winetamana nakatamana ki nana ka nau kau ika kamadinibuwani. Nau nidibuwani, suwagubuwani ke;

6 Iyapana nima yabiyabiri ki upi kwae-wagana
wainapiyau ki ka e iyapana yabumugu paere
mo eba kwaeyogono ko supasupai mena ton-
dono. E eba werawerayagisi ade e munuiyoma
mete kina suma sumatogomono. Mu ina-muguma
mamamuguma umunumaga yodomono makeya
makeya kwaetogo-mono ko eba gate kwaeto-
gomono kwaenda iyapana baitagisi mu simaga
berokoi tagisi.
7 Mamanuga God e iyapanaiyoma
kwayubatamiyamu ragidai ki ka mu Mamanuga
God e upi kwaetagamu ki pokere mu bera
berokoi mo eba kwaetagisi ko iyapana yabu-
mugu supasupai mena idiwono. Iyapana nima
yabiyabiri tondau ki ka e eba kawai gisipono bo
ade eba e midi tayatayabadai tondono. E awana
‘waeni’ kawaya daganani eba kuborono da e
yabarai babayagisi ade e midi gayagayai maba
eba tondono. E eba kapoiyogono ade iyapana mu
gwedegwedemaga eba taisi teyateyamayogono.
8 Iyapana e bameya daiyo baitagisi ki ka
e mu diriwamaga kwaeyagisi ade iyapana
kuduba bamamugu ka e bagi mena kwaewagana
wainapono. E notai pakarayagisi naigida mena
notapono were kwaeyogono. E iyapana bama-
mugu bagi supasupai mena kwae-yogono ade e
nuwai notai eyaka mena Mamanuga God nene
notapono upi-yogono. E badidi notapiyau ki
kwayubai e naigida mena wainapono were kwae-
yogono.
9 Yona mibai naiya wainapupu sumapupu ki e
yadini doko ko kabuwa kudubai mosi ki diriwai
e eba kwae-yogono. E supasupai inako tondono

ki ka e yona mibai kabuwawagau ki pokaiya iyapana togitamini kasiyara tageni. Ade iyapana kabuwa mibai tagararapiyamu ragidai mu notamaga badidi maba notapiyamu ki e uburono yona mibai pokaiya mete matarapono.

10 Mibai, karako ka iyapana ropani kawaya yona mibai ki tagararapiyamu. Mu yonamaga kororai mibai pa mena ki pokaiya ka mu iyapana kerapumugu wadamu notababa tageyamu. Diyu ragidai karako Iyesu sumapiyamu mu ropani kawaya inako kwaetagamu.

11 Mu eba kwaetagamana ki mu kwae-tagamu ade mu eba kabuwatagamana ki mu mete kabuwatagamu. Mu bowa madai tepamana ki nana ka mu tawa tawa mu kabuwamaga pokaiya iyapana giritamiyamu notababa tageyamu iwu, ki pokere mu yonamaga ki kau bodapi.

12 Tawana Kurisi mu muga apunumaga mosi ewa badidi wenawagana yonai wagawa umawa e yona yau wagubu ke; ‘Tawana Kurisi ragidai nu ka papa kamarai yawiyawirai ki maba. Nu maramara beraigemei kaikayokayoi idiwei ade bani irimagere mena kupemei.’

13 Apunu ki yona mibai wagubu ki pokere iyapana kabuwa mibai pa mena tagamu ragidai ika idiwu ki kau mu nakaritami da mu sumamaga wayowayowena ki ade ugwadini wawara iruirui kawaya wenayagisi.

14 Diyu ragidai mu wensisiyamaga ade iyapana yona mibai tagararapiyamu ragidai mu muga goramaga bo kaisimaga mu mubo notamaga pokaiya tagamu, nota ki mu mete kamadini ko eba notapomono.

15 Iyapana gwedewau mu rabinamugu bigi
pa mena ki ka gwedegwede kuduba empiyamu
ade wainapiyamu ki kuduba bagi mena. Ko
iyapana gwedewau Keriso eba sumapiyamu ki
mu rabina-mugu ka bigi posiwena ki pokere
gwede empiyamu bo wainapiyamu ki kuduba ka
berokoi, mibai ka mu muga nuwa-maga notam-
aga ade mu rabinamugu tadeyau wirawira da mu
paerepiyamu ki notai ka bigi utapupu giripupu
pasupu.
16 Mu umunumaga pokaiya tagamu da mu
ka Mamanuga God e iyapanaiyoma, ko mu
mibimaga ka pa mena. Mu ka kororai, mibai ka
mu iyamaga ka eba supasupai. Mamanuga God
mu emita-miyau ki ka e rabinai mu pokamugere
kwiyakwiyawagau, mibai ka e umunui mu eba
wadamu ade gwede bagi mosi mu kwaitana eba
kwaetagisi.

2

Keriso e kabuwai mibai

1 Ko gubagani Taitosi, kabuwa mibai supasupai
ki mena kau makeya makeya iyapana tadeyowa
kabukabuwa.
2 Kau apunu magurai tade da mu nota-baba
maba eba idiwono ko bagi supa-supai mena
idiwono da iyapana mu wiwiratamono ade mu
notamaga pakarayagisi naigida notapomono
were kwaetogomono. Mu supasupai mena
sumatogomono, supasupai mena deni deni nota
kwarikwarisitogomono, ade supasupai mena
giruru maba kobaiya tetetogomono ragiragi
kawaya ubumono.

3 Ki maba, kau ridi magurai tade da mu iyamaga bagi supasupai mena Mamanuga God nene idiwono manako iyapana mu mete emitamono wiwira-tamono. Mu eba yanuwetogomono ade awana suwakarai eba kubomono kwaenda ki pokaiya ka mu iyamaga giriyagisi. Mu iyapana bagi supasupai idiwana ki mena kabuwai kabuwa-togomono ade mu muga mete kina inako mena idiwono,
4 da ridi waunai mu iyamaga bagi kawaya ki empomoto ki ka mu mete kina kawareya inako kwaetogomono mu nobomomuguma ade mu munumuguma naigida mena notatamono kwayubatamono,
5 ade mu notamaga pakarayagisi naigida mena notapomono were kwaetogomono ko eba apunu dai mete iwana notapomono. Mu ridi mubo upimaga supasupai bagi ki mena kwaetogomono ade mu mubo nobomomuguma wiwiratamono mu kobamugu idiwono. Mu bagi supasupai inako mena kwaetogomono ki ka iyapana mosi eba baiyagisi Mamanuga God e yonai siyoto siyasiya.
6 Ade ki maba, kau apunu waunai mu mete tade da mu notamaga pakara-yagisi nota naigida yodomono were kwaetogomono.
7 Gubagani Taitosi, kau kiya bagi supasupai mena kwaenugowa ki ka iyapana kau eminimoto manako mu mete inako kawareya kwaetogomono. Kau iyapana kabuwatamiyowa ki kau dayaya yonai eba nuwogowa ade kau yanuwa maba eba kwaenugowa.
8 Kau yona bagi supasupai mena nuwogowa ki ka iyapana mosi eba uburoto kau yonagi siyoto

siyasiya. Kau inako mena kwaenugowa ki kau
iyaragiyoma midi-mama waditamini manako mu
ubumana suma sumaigemei ragidai nu nidimana
siyasiya ki mu yawatamaga pa mena.

9 Bigabiga ragidai badidi kwaetaga-mana
ki nana kawakawaimuguma tagisi ki mu
umunumaga yadini makeya makeya kwaetagisi
ko eba basaratagisi ungwerogwerorotagisi.
10 Mu eba mu kawakawaimuguma mu
gwedegwede-maga kuwatagisi ko mu bagi
supasupai mena idiwono da kawakawaimuguma
mu mibitamini sumatamini. Mu tomo-maga
bagi kawaya idiwono ki pokaiya ka mu
kawakawaimuguma notamaga wirayagisi nu Iya
Negebu Apunai Mama-nuga God e kabuwai mete
wainapamana kwaetagamana wainapomono.

11 Iyapana kuduba nu paerenuga denai bita
nubo wadamana ko ki ka Mamanuga God e deni
mena rikapupu. E nu wadiniyana bagi ki yawatai
ka e ororeya mena mebu kewowena ki pokere
iyapana gwedewau yona ki sumapomoto ki mu ka
iya waunai yadini.
12 Mamanuga God nu deni mena wadinibu
bagi ki yonai nu kabuwaniyau da nu naiya Ma-
manuga God eba suma-pemeya makeya yewe
wairau badidi maba idiweya ki nu deni mena
kamadamu ade nu kwakwarepunuga taininiyau
poisiyasiyai wainapemei ki nu mete tagarara-
pamu. Nu notababa maba eba idiwomu ko nu
notanuga pakarayagisi naigida notapomu were
kwaigomu. Nu yawatau mena kaigamu ade
watanugu mena ragiragi kawaya ubumomu nu

nuwanuga notanuga eyaka mena Mamanuga God
e mena notapomu idiwomu.
13 Nu bagi supasupai inako mena kwaigomu
yamomu ki ka nu mara bagi mamama marai
bauwagana ki nawanai mete idiwomu yamomu.
Mara ki baiyagisi makeya ka nu Iya Negebu
Apunai Iyesu Keriso, ki ka nu Kawainuga God, ki e
Tanai Bagi Kawaya matara-yagisi ki nu empamu.
14 Bigi ebo ebo yewe wairau nu umanibu
dokodoko ki rikawagana da nu bigi pa mena supa-
supai mena e nene idiwana ki nana ka Keriso nu
nene powena ade e darai nu nene kawapu. Nu
nuwanuga notanuga bagi mena wainapamana
kwaiwaga-mana ade e eya iyapanaiyoma e nene
idiwana ki nana ka e inako kwaewena.
15 Nau yona nidibuwani yau pokaiya ki kau
iyapanagiyoma tadeyowa teya-teyama manako
Mamanuga God e kasiyarai negebu ki pokaiya
uburowa mu togitamiyowa kasiyara tageyowa.
Ko mu paerepomono ki kau mu nakari-tamiyowa
ade wade supasupatamiyowa. Ridi bo apunu
mosi kau nidiyono waigubaniyono ki kau mu
yonamaga ki eba wainapi.

3

*Suma sumaigemei ragidai badidi maba idi-
womu*

1 Yona naiya tademipi wainamupu ki kau iya-
panagiyoma kawareya mu ade tade da mu yona
yau naigida mena wainapomoto; Kaiwawo ade
kawakawai ragidai kuduba ki wi wiwiratamiyoi
ade mu umunumaga wadoi. Upi bagi kiyabui ebo
ebo ki mena wi wadamana diriwai kwaiwogoi.

2 Ade yona yau mu mete tade; Iyapana mosi eba
simuri siyasiya ko nuwabagi rabineya yowaiya
tataiya moeginayamu rabineya idiwoi.
3 Naiya ka nu mete nota baba rabineya idiweya.
Mamanuga God e badidi wagubu ki nu tagararapemeya ade gwedegwede kiyabui ebo ebo empemeya poisiyasiyai wainapemeya ki nu umanibu
dokodoko da nu ki mena diriwai kwaigemeya.
Nu maramara nu iyaranuguma giritamana pasutamana wainapemeya ade iyapana gwedegwedemaga taisi teyateyama-igemeya deni deni
giri kasiwaraigemeya idiweya.
4 Nu inako kwaigemeya kebomeya ko nu
Iya Negebu Apunai Mamanuga God e nu nota
kwarikwarisi-nibu ade bagi kawaya nu nene
kwae-wena ki makeya,
5 ka e nu iya waunai negebu. E nu iya waunai
ki negebu ki ka eba nu gwede bagi mosi e nene
kwaigibi ki denai e iya ki negebu. Pa mena. Ko
e nu nuwanuwanibu manako e eya Keyai Tanai
Bagi Kawaya tono-pupu nu rabinanugu minibu
siwa nu biginuga kuduba surupupu ki pokaiya ka
nu wena waunai wenaigibi ade iya waunai mete
wadimipi.
6 Nu Iya Negebu Apunai Iyesu Keriso e pokaiya
ka Mamanuga God e eya Keyai Tanai Bagi Kawaya
eba wakitapupu ko deni mena awana taparai
maba nu kawarinugu kwebu wira.
7 Nu paerenuga ki denai bita nubo wadamana
ko ki e rikapupu deni mena nu wadinibu bagi
da nu Mamanuga God e yabuiya bagi supa-supai
mena idiwana ade maramara idiwana kaiwana
iyai ewa wadamana nawanai idiwei ki nu mete

yadamu.
8 Nau yona yau nidibuwani ki ka mibai kawaya
nu kuduba wainapamana ade sumapamana ki
nana.
Kau iyapanagiyoma yona ki mara-mara mu
tadeyowa teyateyama. Mu Mamanuga God
sumapiyamu ki pokere mu nuwamaga notamaga
eyaka mena bagi mena kwaetagamana ki notai
mu mete notapomono idiwono. Mu inako
kwaetogomono ki ka mu muga bagi-maga nene
ade ki pokaiya ka mu mibi-maga mete kiroto.
9 Gora kawareya eba kira kasiwara-iwogoi
ade wi wibo kunuga bo wi wibo ripakwarak-
waraguma mu wensisiya-maga bo bususumaga ki
pokaiya wi yona eba wadoi wenapiyoi kwaenda
wi nuwarara tagarara idiwoi. Nota inako ka mibai
pa mena ade ki pokaiya ka wi tomoga giriyagisi.
10 Iyapana nima yona wadau wenapiyau ki kau
e sisibapi. E kau yonagi wainapoto ki ka baganai
ko pa mena ki kau e kawareya ade siyo manako
e kau umunugi eba yodono ki kau gwede mo eba
kwaenuwagi ko deni mena e kamadi.
11 Kau kataigeya da nima inako kwaewagau ki
ka yawata supasupai ki e kamadubu. Bigi e ra-
bineya tondau ki mete kabuwapiyau da e yawata
paerepupu.

Parau siyarai

12 Karako nusuru marai waunitau baiyagisi ki
pokere nau natere Nikoporasi rabineya tondana
waina-pakani. Nau apunu Atemasi bo apunu
Taikikasi kau bamageya tonotamani ki kau nau
nene wainapi manako nau bamaneya ika Nikopo-
rasi baunuwagi.

13 Iyapana wade supasupatamiyau apunai
Sinasi yo apunu Aporosi mete kina ki kau mu
waitatami kau nene ki kwaenuwagi manako
yawata gwede-gwedei waitatami were ewa
tonotami kayatagisi.
14 Kau iyapanagiyoma maramara tadeyowa da
mu upi bagi mena kwaetogomono ade iyapana
bamamugu supasupai kwaetagamana ki mena
notai notapomono idiwono. Mu imagei eba
idiwono ko mu mubo idamaga kasiyarayogono
ki pokaiya ka bani matarayogono manako mu
kuduba kupomono idiwono.
15 Nau mete yewe idiwei ragidai kuduba mu
paraumaga kau bamageya tonopiyamu. Nu
kowanuguma sumanuga eyaka mena ragidai mu
bamamugu nu paraunuga yau mu tade. Wi
paerega ki denai bita wibo wadamana ko ki ka
Mamanuga God e rikapupu deni mena wi kuduba
wadinibu bagi.
Nau yonani ika kewowena. Kaiwa kaiwa.

IYA YONAI
The New Testament in the Umanakaina Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Umanakaina long Niugini

Copyright © 1999 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Umanakaina

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
92bb28a8-6181-5bd4-a67f-1906ab635008